

שְׁלַח לַחֲמֹד

שִׁפְתַּי זֹוֹה"מ סְכוּת | תשפ"ו

גליון 395

סיפור לשבת

"ביום השמיני מקרא קדש... עצרת הוא"

מסביר רש"י בשם המדרש: שהקב"ה אומר לבני ישראל: בכל השבעה ימים הקרבתם קורבנות ושמחתם, עכשיו לפני שנגמר החג תעצרו ותעשו לי עוד סעודה קטנה ותשמחו. אבל באו חכמים וקבעו: הבה נסיים ביום זה את חמשת חומשי התורה ונתחילם מחדש, ונעשה את החג לא ל"זמן שמחתנו" סתם, אלא ל"שמחת תורה". בהקפות בשירים ובמחולות. ונשאלת השאלה: מה ראו חכמים לפרש כך את השמחה, בעוד שמן התורה משמע שרק צריכים לשמוח ללא סיבה מיוחדת? אלא אפשר להבין זאת על פי המשל שהמשיל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע אודות עונג שבת: מעשה במלך ששלח את בנו הנסיך לסייר את ביצורי הגבול שמקיפים את הממלכה, וכמובן, לנסות התלוא פמליה מכובדת שהלכו אחריו לכבודו. מרחוק הבחין האוייב בפמליה הגדולה, פשט עליה ושבה את בן המלך. הואיל וידעו שהמלך לא יחסוך כל מאמץ לאתר את בנו ולחלצו, הלבשהו בגדי כפרי, גלוהו באלמוניות למחוז נידח בירכתי המדבר והורו לאנשי המשטרה המקומית לפקוח עליו עין ולדווח על כל תכונה חשודה. בכפר הנחשל חסרו לבן המלך תפנוקי הארמון ומנעמיו, אבל יותר מכל התגעגע לעדינות הליכות החצר ולאור פני המלך, לקרבתו ואהבתו. וכשם שהתגעגע לאביו, כך לא פסק האב מלדאוג לבנו. הטיל על מרגליו להודיע מה עלה בגורלו ולאחר את מקומו, ומשגילו להיכן הוגלה הטיל המלך על שר צבאו להתוות תכנית לחילוץ. ביקש המלך לבשר לבנו על החילוץ הקרוב. כדי שלא יפול לדיכאון, ולא יתמכר ליאוש. יום אחד הגיע בדרך לא דרך איגרת מהאב אל בנו: "הנה איתרנו את מקומך, ולא נחסוך כל מאמץ לחלצך. בני יקירי, אל תיפול ברוחך, כי קרובה הישועה! אל תטמע בין הכפריים, ואל תסיח דעתך מהליכות וגיוני המלכות!" אין לשער את התרגשותו, הוא רעד בכל גופו. אין לשער את שמחתו, עיניו זהרו והוא ביקש לצאת במחול... אבל פיקח היה, וידע שעניי השוטרם צופיות, ואם יראו שפניו מאירות ועיניו בורקות, אם יראו שגיוו נזקף ורגליו קלות - יבינו שהגיעתו ידיעה משמחת. יבינו שמקום גלותו נחשף ונרקמת תכנית לחילוץ. יגבירו את השמירה, או יאסרוהו ויחבשוהו בבית כלא, ויסכלו את כל המהלך! מה יעשה?

ליבו מתרונן, הוא מבקש לצאת במחול, ואסור לו להסגיר את התרגשותו ולגלות את שמחתו! ואז נצנץ בו רעיון: קם ועלה לבית היין, אל המסבאה אליה היו פונים האיכרים לאחר יום עמל ועבודה, כדי להטביע יגיעם ויגונם ביין ובשיכר. השוטר שהבחין בו חייך בסיפוק: הנה שלב נוסף בנקמתם! בן המלך מתקרב צעד נוסף לאיכרים המגושמים והולך להשתכר כמותם... ואכן, הוא פילס דרך בין הרוקדים הלומי היין והזמין כוס שיכר, גמעה בגלימה ויצא אף הוא במחול סוער, יד ביד עם השיכורים החגים סביבו, אבל 'הם' שמחו ביין ובשיכר, שמחה ריקנית והמונית, ואילו 'הוא' שמח על הבשורה שהגיעתו מאביו, על הקשר שהתחדש, על פתח התקווה שהאיר לו במחשכיו! הקב"ה מלך מלכי המלכים שלח אותנו לזה העולם בכדי לקיים את מצוותיו, עברו עלינו ימי אלו, ראש השנה, יום כיפור, סוכות, בהם עשינו את מצוות החג כדת וכדין, והגענו גם לשמחת תורה בו אנו מסיימים את התורה הקדושה לאחר שמידי שבת בשבתו אנו קוראים והוויגים בעוד פרשה ועוד פרשה, רוצים אנו לשמוח בשמחת התורה ובשמחת המצוות הנפלאות שקיימנו בחודש זה, אך הוא מנסה לנעוץ בנו את ארסו, לכן ציוונו ביום האחרון של חג זה: תרקדו! תהיו בשמחה! עוד יום אחד, סתם בלי הסבר! יחשוב נא אותו יצר הרע כי אתם שמחים סתם... ואז יניח לכם ולא יעלה על דעתו לשבש אתכם, אבל באו חכמים וגילו לנו בשקט בשקט! דעו לכם, אין זה סתם שמחה זו שמחת התורה! אתם תדעו למה אתם רוקדים, אבל אותו יצר הרע לא יידע, הוא יחשוב בכלל ששמחים בו ושותים בשביל לכבד את הגוף, ובינתיים אתם מסיימים את התורה ומתחילים אותה מחדש...

הפלא ופלא

אוצר בלום של פלאי פלאות מגנוי קדם

אות ד

דואג ואחיתופל

יש אנשים שמסוגלים לקלוט דרך האויר חכמות וחידושים שאנשים אחרים עמלו עליהם והוציאו לאור, "זוה היה ענינם של דואג ואחיתופל, שהיו קולטים מהאויר החכמות שטרחו אחרים והוציאו לאור". כן כתב החיד"א בספרו "מדבר קדמות" (מערכת י, אות נח).

דוב

הדוב מוצץ את אצבעותיו ומפיק מהם מיני מתיקה. כך כתב רבנו אלעזר מגרמיזא (פירושי סידור התפילה לרוקח): "נותן לבהמה לחמה - זה הדוב, שמוצץ מן ציפורני ידי מתיקה, כמו דבש, לפי שהדוב אינו יכול לרוץ כשרואה בהמה, נמצא שהיה מת ברעב, אלא שהקב"ה מומן לו פרנסתו - מוצץ אצבעותיו. לכן, 'לבהמה לחמה' בגימטריה 'באצבע'. לפני דור הפלגה לא היו קיימים דובים בעולם. חלק מאנשי דור הפלגה נהפכו לדובים. כן כתב ה"רוקח" (בסידורו, עמוד קעב): "והדוב היה אדם בימי דור הפלגה, לכן שונא לאדם וקולו עבה".

דוב שכול

דוב שהורגים לו את הוולד נקרא "דוב שכול", והוא נעשה מסוכן יותר מכל בעל חיים אחר ששיכל את וולדו.

הסיבה לכך מבוארת ברד"ק (הושע יג, ח), משום שנקבת הדוב יולדת את וולדה כשהוא מכוסה כולו בשליה עבה מאוד. האם מלככת את השליה וחותרת ממנה מעט מעט - כדי שלא תזיק לוולד - עד שיתגלה הוולד בשלמותו. ולפי שטחחה מאוד בוולדה, לכן היא מרת נפש כשהורגים את וולדה, והיא נעשית מסוכנת במיוחד.

ר"ת	יציאה	כניסה	ירושלים
19:29	18:48	17:37	
19:26	18:50	17:53	תל אביב
19:27	18:49	17:45	חיפה
19:29	18:50	17:55	באר שבע

מעשי צדקה של אנשי התנ"ך והש"ס

רבי נחומק'ה מהורודנא

צדקה של שמונים

רבי נחום מהורודנא היה כל ימיו עוסק בצדקה ובגמילות חסדים, ובמיוחד בחדשי אלול, תשרי ובשבועות שקדמו לחג הפסח. הוא לא כחל בשום מעשה ולא מאס בשום השתדלות ובלבד שלעניי עירו יהיה כמה לכבד את שלחנות השבת והחג. רבי נחום היה מחזר על הפתחים ממש, למרות היותו גדול בתורה ובמקצועותיה. הוא נראה לעתים קרובות בשוקי הורודנא, כשהוא הולך במהירות לממש מצוה שהחזיק בה באותה העת. נוהג היה לחזר בחדות לילה על בתי היין ובתי המשטה שבעיר, והיה אומר שקלי הראש הללו אף קלי יד הם, נתבעים ונותנים בעין יפה. וכך היה מנהיג עם האנשים הללו: היה נכנס לבית היין ומצא חבורה סביב השלחן משחקים בקביה, היה נעמד אצלם ואומר בנחת: שחקו בני שחקו, אלא שמעות של משחק זה לעניים. דעו ההוללים את רבי נחומקיה ואת דרכו. מיד הם נותנים לו כל המעות המנחות על השלחן וכל אחד מוסיף משלו כפי נדבת לבו באותה שעה. ויהי היום ורבי נחום נכנס לבית יין ומצא חבורה של ריקים ופוחזים וישיבים ומשחקים בקביה, נהג כמנהגו ותבע אותם לצדקה. אותה חבורה לא הכירה את רבי

מסירות נפש

נחומקיה. התחילו מלגלגים עליו, מחרפים ומגדפים אותו - "אמור נא ידידי - נענה הרבי לעגלון - אם היתה ואף הפנוהו דרך בזיון אל הציאה מן המקום, אלא שרבי מוזמנת עכשו נסיעה דרך היער, נסיעה שיכולת נחום לא התרגש כלל מעדת קלי הדעת שנקלעה לעירו להרויח בה קצת כסף, האם היית נוסע?" "נו, מה אני ושב וחזר על תביעתו, שירחמו על עניי העיר ויירמו וכול לעשות? הרי זו הפרנסה שלי, ואני חייב לפרנס תרומה ראויה למענם, קם אחד מן החבורה, פוּחוּ אשה וחמשה ילדים קטנים, שיהיו בריאים!! - השיב". שבפוחזים, וסטר לו, לרבי נחומקיה על לחיו. העביר רבי "נחרי הדברים קל וחמר - ענה הרבי - אמה, שמטלת נחומקיה ידו על לחיו ואמר בנחת: זה נתת לי, ומה תתן עליך פרנסתן של שש נפשות, מוכן ללכת במסירות לעניים? השתוממו בני החבורה כלם, פוּסוּ ורצו נפש כדי להביא להם פרנסה, ואלו אני שמטלת עלי את רבי נחום ופטריוו בכבוד ונדבות נדיבות. פרנסתן של מאות עניים מרודים - על אחת כמה וכמה!..."

התביעה

הצדיק רבי נחום מהורודנא נוהג היה, למרות זקנותו ותשישותו, להתדפק על פתחי נדיבים ולהתרימם למען מספר, שכאשר הספיד הגאון רבי ישראל מסלאנט עניים וחולים. לא התחשב בתשישות כחו וחליו, וכתת זצ"ל, מוסד תנועת המוסר, את הגאון הצדיק רבי אהרן רגלי בימי השחרב הלוהטים, כבימי החורף הקרים, נחומקיה מהורודנא זצ"ל, איש הסוד המפלא, היה זה לטובת אחיו. פעם הלך מאחר בלילה מבית לבית כדי סמוך לפטירתו של ענק הרוח הגאון מלבי"ם זצ"ל. לאסוף כסף לצדקה. לפתע חש בלבו, רגליו אבדו את פתח ואמר: "לכשיבא יום פקודה, וישאלונו מדוע לא נציבותם והוא נפל על הארץ מלוא קומתו. הוא לא הצליח היינו המלבי"ם, תהיה בפינו תשובה: לא נתנו לנו לקום והתפתל מכאביו, כשהוא משמיץ קולות גניחה כשרונות כשלו, לא עמקות המחשבה, ולא בהירות רמים. עגלון שעמד בקרבת מקום, שמע את גניחותיו, נגש התפוסה. לא הזכרון המפלא ולא מעינות הכלית למקום וראה את רבו האהוב מתפלש בעפר. הלה הקימו, גדלים, אבל כשישאלונו מדוע הכניסו לעגלה והתכונן להסיעו הפיתה. בדרך בקש לא היינו כרבי נחומקיה, אנשי סוד טהורי לב וכבירי מהעגלון שיתן לו לרדת מן העגלה. "לאן, רבי?" - שאלו מעש, אבוי, לא תהיה תשובה בפינו..."

ישמחו במלכותך

סוד פחה הגדול של השמחה בשבת המלכה פרק ט' | מקדש השבת

יש להרהר בתשובה לפני הקדוש - אבל את הקדוש צריך לעשות בשמחה וכתבו בעל הפך החיים (סימן רע"א) ובעל הכן איש חי (פרשת בראשית שנה שניה) שיש להרהר בתשובה לפני עשית הקדוש, מפני שבקדוש מתקנים את חטאיו של אדם הראשון, ולכן לפני הקדוש יש לעשות תשובה על כל חטאיו. ומובא בספרים, שמשום כך כתוב שיש לעשות תשובה דוקא לפני הקדוש, אבל את הקדוש בעצמו יש לערף מתוך שמחה גדולה, כי הקדוש הוא התקון של חטא אדם הראשון שעקרו הוא פגם העצבות אשר נגרם על דוד. ומובא עוד, שמשום כך כתוב שיש רק להרהר בתשובה לפני הקדוש, אך לא להאריך בעשית תשובה לפני הקדוש, וזאת בכדי שלא יבוא האדם לידי עצבות לפני הקדוש ע"י שינוי בחטאיו, אלא יעשה את הקדוש בשמחה וטוב לבב.

מדוע המקדש על היין זוכה לאריכות ימים

ועל פי זה אפשר לבאר מדוע הבטיחו חז"ל (פרד"א פי"ח) שכל המקדש על היין זוכה שיאריכו ימיו ושנותיו, וזאת משום שכל גזרת המיתה נמשכה ונבאה לעולם ע"י חטא אדם הראשון אשר בגללה נגזר על האדם גזרת המיתה, כמו שכתוב (בראשית ג יט): "בועת אפיק תאכל לחם עד שובך אל האדמה כי ממנה לקחת כי עפר אתה ואל עפר תשוב" וע"י הקדוש על היין אשר בו מתקן האדם את חטא אדם הראשון, הוא זוכה להנצל מקללה זו, ולכן זוכה לאריכות ימים ושנים טובות. ועל פי זה אפשר גם לבאר את מנהגם של ישראל לברך את הבנים מיד לאחר הקדוש, וזאת מפני שע"י הקדוש מתקנים את חטא אדם הראשון ויוצאים מאחיות כל הקללות שהתקלל אדם הראשון, וממילא זוכים לכל הברכות וההשפעות, ולכן זמן זה מסגל ביותר להמשיך את כל הברכות וההשפעות לבנים. ואפשר לומר עוד שלכן מברכים דוקא את הבנים, כי יוצאים מהקללה של "בעצב תלדי בנים".

אבות ובנים

- מהו החלק החשוב שבסוכה?
  - א. נוי סוכה.
  - ב. הדפנות.
  - ג. הסכך.
  - ד. כל התשובות נכונות.
- באיזה שם נוסף מכונה חג הסוכות בתורה?
  - א. חג האסיף.
  - ב. חג הסכך.
  - ג. חג הדפנות.
  - ד. חג הקישוטים.
- איך מזכירים את חג הסוכות - בתפילה?
  - א. זמן נטילת לולב.
  - ב. זמן שמחתנו.
  - ג. זמן ההלל.
  - ד. זמן בית השואבה.
- כשיוצא גשם ודולפים מים לסוכה - האם צריך לצאת ממנה?
  - א. לא.
  - ב. צריך עיון.
  - ג. צריך לצאת, ואם גם בביתו דולפים מים וריגיל בכך - אין צריך לצאת, ומקיים מצווה.
  - ד. ביום חול - צריך לצאת, ובשבת לא.
- חמורו של רבי פנחס בן יאיר (שהיה אוכל רק אוכל מעושר) - מה היה שורש נשמתו?
  - א. של ישמעאל.
  - ב. חמורו של אברהם אבינו.
  - ג. אתונו של בלעם.
  - ד. לבן הארמי.
- מי כתב את מגילת קהלת?
  - א. שלמה המלך.
  - ב. ישעיה הנביא.
  - ג. חזקיה המלך.
  - ד. רחבעם המלך.
- באיזה חג נידונים על המים?
  - א. חג הסוכות.
  - ב. ט"ו בשבט.
  - ג. חג השבועות.

תשובות

א' ב' ג' ד' ה' ו' ז' ח' ט' י' י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט

"ביום השמיני עצרת תהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו". (במדבר כט, לה).

(התשפ"ג) נהגו ישראל לסיים קריאת התורה בכל שנה בשמיני עצרת, ומתחילים מיד קריאת התורה מחדש בו ביום ובאותה שעה. וכבר הבאנו בענין זה את דברי הרמב"ם לעיל בפרשת אמור (ויקרא כג, ט), עיין שם. וזו לשון הרמב"ם (הלכות תפלה יג, א) :

המנהג הפשוט בכל ישראל, שמשלימין את התורה בשנה אחת. מתחילין בשבת שאחר חג הסוכות, וקורין בסדר (בבלי שם, א, ה) "בראשית". בשנייה (בבלי שם, ט) "אלה תולדות". בשלישית (בבלי שם, ט, ה) : "ויאמר ה' אל אברהם". וקוראין והולכין על הסדר הזה, עד שגומרין את התורה בחג הסוכות. ויש מי שמשלים את התורה בשלש שנים, ואינו מנהג פשוט. עכ"ל.

נמצא שפעמיים יש כאן את התורה : סיומה ותחילתה.

ויש לרמוז בס"ד במלים "ביום השמיני עצרת" בגי' אלף ומאתים ושלשים ושלש, כמנין ב' פעמים "התורה", דהיינו "התורה התורה", עם הכולל, לרמוז שכוללים סיום התורה ותחילת התורה. והבן.

(תורת מאיר | הרב מאיר מושיאשווילי שליט"א)

החפץ חיים

קונטרס אהבת ישראל

פרק א - בו יבואר גודל העון של שנאת חנם

כתבו הפוסקים על לאו דלא תשנא את אחיך בלבבך וז"ל ספר מצות השלם לארין קמ"ב: מצות לא תעשה, שלא לשנוא אדם כשר מישראל, שנאמר לא תשנא את אחיך בלבבך. ולא הזהירה תורה בלאו זה אלא על שנאה שבלב אבל המכה את חברו, ומחרפו, אינו עובר בלאו זה וכו'. וכשיחטא איש לאיש, לא ישתמנו בלב וישתוק, אלא מצוה עליו להודיעו ולומר לו (בלשון רכה) למה עשית לי כך וכך, וימחה הדבר מלבו. ונוהג בכל מקום ובכל זמן עכ"ל.

והנה בכלל אחיך, הוא כל אדם מישראל, וכדאיתא באבות דרבי נתן (פרק ט"ז) אל תאמר לזה ישראל אני אוהב ולזה אני שונא, לאהוב את החכמים ולשנא את עמי הארץ, אלא אוהב את כולם ושנא את המינים, וכן דוד הוא אומר (תהלים קל"ט) הלא משנאית ה' אשנא וגו'. ומין נקרא, הכופר בתורת ה' ובהשגחתו.

הגאון מוילנה רבי אליהו בן שלמה זלמן | יום ההילולא - י"ט בתשרי

אדם אחד חלם חלום ראה את אביו שנפטר לפני כמה שנים ומסית אותו להמיר את דתו, ואיים להענישו אם לא יעשה כדבריו. נבהל האיש מאוד, ואמר: "דברי חלומות אינם מעלים ואינם מורידים". אולם בלילה השני ראה שוב את אביו המת, ומפתחו להמיר את דתו. הקיץ האיש בבהלה לעצמו כי לא ייתכן שחלום זה אמיתי, כי איך ייתכן שיבוא איש מישראל שנפטר לפתות פיתוי שכזה. ואמר כי חלום שקר הוא. והנה חלם פעם השלישית, אביו המנוח משכנע אותו שיכפור בדתו, ומפחיד אותו בעונשים אם יסרב לו. נסע מיד אל רבי זושא מאניפולי, וסיפר לו. ר' זושא ביקש שיחפרו סביב קברו של האב הנפטר, חפרו ומצאו שם צורת צלב והשליכו אותה משם, ושוב לא בא בעל החלומות אל הבן. באו תלמידיו של "הגאון" וסיפרו לו את הפלא שעשה ר' זושא, רבם של חסידים. אמר הגאון מוילנה: "אצלכם נראה הדבר כפלא וכמופת, אך עניין זה מפורש בתלמוד הירושלמי, ואם כן - לא חידש ר' זושא מדעתו דבר, ואין כאן נס". והוסיף "בכל זאת נפלא ממני דבר אחד - כיצד ידע ר' זושא את דברי הירושלמי הזה, ומניין ידע להשיב כך לאותו הבן?". סיפרו לו את דברי הגאון מוילנה עליו, אמר ר' זושא: "אמנם נכונים דבריו, ואנכי לא ידעתי כלל את דברי הירושלמי. אבל המקור שממנו לקח הירושלמי - התגלה גם לי. ומהיכן שהירושלמי לקח - לקחתי גם אני את התשובה שענית".

גם אתם יכולים לתמוך בעלון העמותה ולזכות בהקדשה!

הקדשה למשך חודש

הקדשה לשנה שלמה בעלון

זכות ביזיוי הרבים

הקדשה חד פעמית בעלון

חלוקת סלי מזון שבועיים

מתן ומענה לחוסרים ביתיים בסיסיים

חלוקת סלי לידה ליולדת ולתינוק

ועוד פעילויות תמיכה בחגים ומועדים

הצטרפו אלינו ותמכו בהגדלת הצדקה והחסד למשפחות עמותת "בצדקה תכוננו" שמה לה למטרה לספק ולדאוג לצרכיהם של משפחות מעוטי יכולת כלכלית ע"י מתן סיוע כלכלי רחב היקף העמותה פועלת ללא מטרת רווח כלל!

דרכי התקשרות לקבלת והפצת העלון:

alonn@gamah.org - מייל לכל מטרה

אתר העמותה WWW.GAMAH.ORG

054-6091685 | 054-4785404

לתרומות

בנק לאומי (10) | סניף 858 | מספר חשבון 06555085 | מס' עמותה 580643104

קוד מוסד להרשאה בחשבון הבנק 21965

ניתן לתרום גם דרך "נדרים פלוס" ובאשראי בטלפון ובאתר

לתרומה סרקו את הברקוד

באיזה סוכות ישבו בני ישראל

"בסוכות תשבו שבעת ימים למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים". נחלקו חכמים ז"ל במסכת סוכה י"א בדבר ענין הסוכה שישבו בה אבותינו בצאתם ממצרים. דעת רבי אליעזר כי סוכות המוזכרים בפסוק, "בסוכות תשבו" או "בסוכות הושבתי" זה ענני כבוד שהקיפו אותם וסיככו עליהם במדבר. ורבי עקיבא פירש, סוכות ממש כפשוטו, להגן עליהם מן השרב ומן החמה, וזאת לשים אל ליבנו בעת קיום מצות סוכה, לזכור את החדש הגדול שעשה עמנו ה' יתברך בלכתנו במדבר הנורא, שסיכך על ראשינו, למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה, ושמרנו בדרך מכל פגע. לפי שתי השיטות הקב"ה סיכך עלינו, בין אם זה בענני כבוד ובין אם זה בסוכות ממש, כדי לשמור אותנו מכל פגע. וצריכים לזכור את זה בשעה שאנחנו יושבים בסוכה. בהבנה ראשונה נדמה לחשוב שהפירוש של רבי אליעזר לענין סוכות, שזה הענני כבוד, הוא נכבד מן הפירוש אשר נתן רבי עקיבא, למה? דיותר ארוך ויקר לזכור לדורות שהושיב אותם הקב"ה את ישראל בסוכות ענני כבוד מעולמות של מעלה, מאשר לזכור שהם ישבו במדבר בסוכות של עץ שהקימו להם למחסה בשעת חנייתם, כך נראה. אך נתתי ליבי להתבונן בדבר ונקבעה בי הרגשה כי טעמו של רבי עקיבא ופירושו מפליא את הלבבות יותר מפירושו של רבי אליעזר, כי ענני כבוד עם שגב ענינם ועוצם סודם, הרי לא נתייחדו לכל יחיד ויחיד מישראל באופן עצמי, אלא זהו ענין שנעשה עבור כלל ישראל כולו מחמת שהם עם סגולתו, ככלל, כל יחיד נהנה מכח זכות הכלל וניזון מקופת הציבור שזכו כעם לאותם ענני כבוד.

אמנם דבר זה לכשעצמו מעלה גדולה ונשגבה, אולם ברור ללא ספק כי הכלל כולו היה זכאי וראוי לנס שכזה להיות מוקפים בענני כבוד

בהיותם מחנה ה' הצועד אחריו בארץ לא זרועה, אך עדיין אין אנו למדים מכאן את אהבתו יתברך לכל יחיד ויחיד מישראל באופן פרד, כי אם על אהבה נמסרת מכסא כבודו על הכלל כולו בהיות עם סגולתו.

אבל כאשר בא רבי עקיבא ומלמדנו כי בסוכות ממש הושיב הקב"ה את ישראל במדבר, שכל יחיד ויחיד הקים לעצמו ולבני ביתו סוכת עץ בפני עצמה מן הדבר הזה, יש לנו ללמוד אהבת המקום לכל יחיד מישראל, כי בזאת ראה כל אחד ואחד ניסים ונפלאות המושפעים עליו מן השמים בהשגחה פרטית, מאפשר לו הקב"ה הקמת סוכה במדבר בסידור כל הדרוש לבנינה, וכל הנצרך להקמתה, כגון עצים, יריעות, כלי מלאכה, לעשותה ולהתקינה כפי טעמו ודעתו, עד שתעמוד על תילה, תמלא את יעודה כמחסה ומסתור מפני החמה היוקדת במדבר הגדול וכמגן וחומה מפני כל מיני שרצים וזבובים השורצים במדבר, ובזאת ראה כל אחד מן העם הנהגה פרטית כלפי כל יחיד ויחיד באופן נעלה ומיוחד והראה בזה חיבתו הנפלאה של אב לבנים. בהעלותנו על ליבנו את זכרון הסוכות ממש אשר ישבו בהם אבותינו במדבר, נלמד להבין איך כל אחד מישראל זכה להנהגה למעלה מדרך הטבע, כאשר הומצאו לידו מן השמים כל הנדרש לו לצורך עשיית הסוכה, ובזה נתעלה במעלות האמונה ונקבע בליבנו לדורות אמונה שלמה באהבת ה' את עמו, אהבת הכלל ואהבת הפרט. זה מה שנאמר כאן, וראיתי עוד טעם, מה אמר בעצם רבי עקיבא, שעשה להם סוכות ממש, לכאורה כמו שאמרנו זה פחות, אבל יש פה דבר אדיר, מה הדבר? כשעם ישראל עשו סוכות ממש גם אם לא נגיד את מה שאמרנו קעת, אלא רבי עקיבא אומר שמעלת ישראל שעשו סוכות ממש פירושו של דבר שהם הלכו אחרי הקב"ה בלי שום שאלות, "זכרתי לך חסד נעורייך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה" שאין שם שום הכנה לשום דבר, לא זרע, לא אוכל, לא בגד, שום דבר, והם הולכים ולא שואלים שאלות מיליונים עם

ילדיהם, אז החג נקבע לזכר הסוכות, אומר רבי עקיבא, שעם ישראל עשו. הם לא ציפו שה' יסוכך עליהם בענני כבוד, הם הלכו על דעת שהם יבנו סוכות ממש, ואם ככה אז יש פה חג עכשיו שאנחנו גילינו אהבתנו לקב"ה. לפי רבי אליעזר זה אהבת ה' אותנו שסכך עלינו בענני כבוד, לפי רבי עקיבא זה אהבתנו אנו את הקב"ה, והחג הוא למעשה על זה שעם ישראל אהבו את ה' והלכו אחריו בלי שאלות.

זה מתאים בשני המובנים ועל זה נאמר "אני לדודי ודודי לי", חג הסוכות מראה שתי אהבות, אהבת ה' לעם ישראל כדברי רבי אליעזר, ולפי שיטה זאת אהבת עם ישראל לקב"ה כשיטת רבי עקיבא. וזה הבחינה של "אני לדודי ודודי לי" וצריכים לזכור בחג הסוכות, כמה הקב"ה שמח בנו ואנו שמחים בו ומוכנים ללכת אחריו בלי שום שאלות, והוא הבטיח לנו - "השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך", לא מספיק ארבעים שנה דוגמא ומופת שבכל יום מתחרש נס שיוירד מזון למיליונים, וכל יום ירד לאלפיים שנה מזון, כמו שלמדנו אתמול. אז ז"א הקב"ה אין לו בעיה לזון ולפרנס, רק צריך לסמוך עליו כמו אבותינו שיצאו ממצרים וה' זוכר להם את חסד הנעורים הזה שהלכו אחריו במדבר בארץ לא זרועה, לא היה להם על מה לסמוך, רק על אבינו שבשמים. אנחנו יושבים בסוכה בצל האמונה, צילא דמהימנותא, צריכים לזכור את זה, ובגלל זה אנחנו נמצאים בדירת עראי על פסולת של גורן ויקב ושמה אנחנו חיים שבוע ימים כנגד שבעים שנה, רמז וסמל לזה שלא נחשיב את העולם הזה אלא את חיי הרוח ובוזה בעזרת ה' נתעלה אמן ואמן.

מתוך הרצאתו של כבוד הרב אמנון יצחק שליט"א

בבית מדרש קהילות פז, בבני ברק
בתאריך 20.09.2013
לשמיעת שיעורים והרצאות חייגו
(גם מטלפון כשר) 077-3532243

להצלחת כל עם ישראל
שיפלו אויבינו ויחזרו
כולם לשלום לביתם
מהרה

לזיווג הגון מהרה
שלומי בן רינה
אריאל בן רוזה
אבנר מואיז בן משה

לעילוי נשמת
רחל בת אהרן ויפה
אמנון בן בלהה
גיורא בן שרה וישראל

לזרע של קיימא
טופז בת אילנה
לעילוי נשמת
אהרן בן יחיא

לעילוי נשמת
ציון בן יהודה
אבנר בן יהודה
אפרים בן שושנה

להצלחת מוסדות
'לדעת חכמה ומוסר'

לרפואה שלמה מהרה
חיים שמואל בן חנה
דייז בת חביבה
מיטל בת סולטנה
רינה בת איבון

לעילוי נשמת
מאור גוזי בן משה
יוסף בן דונוטה
יוסף בן שושנה ימיני